

Отже, вивчення теми «Речення» в першому класі відіграє важливу роль у розвитку комунікативних умінь та навичок. Новий Державний стандарт початкової освіти Мовно-літературної галузі передбачає засвоєння речення на основі дослідження мовного поняття.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт початкової освіти. [Електронний ресурс]. Режим доступу: dano.dp.ua/attachments/article/303/Державний%20стандарт%20початкової%20освіти.pdf. З екрану.
2. Іщенко О. Л. Українська мова. Буквар: підруч. для 1 класу (у 2 частинах). Ч.1 /О. Л. Іщенко, С. П. Логачевська. – К.: Літера ЛТД, 2018. – 112с.
3. Методика навчання української мови у початковій школі: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. ред. М. С. Вашуленка. – К.: Літера ЛТД, 2010. – 364 с.

УДК: 373.3.016:51

ЛЮБКА Н. І.

ЛІБА О.М.

Мукачівський державний університет, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ ТА ПРЕДМЕТНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Особливості формування ключових та предметних компетентностей на уроках математики в початковій школі розкриваються питання використання педагогічних інноваційних технологій, які сприяють формуванню у молодших школярів ключових та предметних компетентностей на уроках математики.

Компетентнісний підхід у шкільному навчанні є інноваційним засобом його модернізації. Це зумовлено проблемами досягнення більш якісної освіти не загалом для системи, а для кожного учня. Компетентнісна освіта – спроба вийти за межі традиційної парадигми навчання, коли результатом вважається система знань, умінь і навичок учня, а не його здатність діяти. Тому коротко можна визначити, що компетентнісна освіта – особистісно-діяльнісна. Звичний результат навчання: «знаю що...», змінюється у напрямі «знаю як...» [1].

Українські вчені О. В. Овчарук, О. І. Локшина, Н. М. Бібік, О. І. Пометун, О. І. Савченко та ін. на основі вивчення потреб розвитку української школи визначили таку сукупність ключових компетентностей: уміння вчитись (навчальна); громадянська; загальнокультурна; компетентність з інформаційних та комунікаційних технологій; соціальна; здоров'язберезувальна [2].

Робота над проблемою визначення шляхів формування ключових та предметних компетентностей на уроках математики є актуальною та практично значущою в даний час. Саме математична освіта покликана зробити вагомий внесок у формування ключових компетентностей учнів як загальних цінностей, що базуються на знаннях, досвіді, здібностях, набутих завдяки навчанню. Отримані у школі знання та сформовані вміння і навички є, безперечно, важливими, але нині особливої актуальності набуває компетентність учня в різних галузях знань. Саме компетентності більшість міжнародних експертів вважають тими індикаторами, що

дають змогу визначити готовність учня-випускника до життя, подальшого особистого розвитку та активної участі в суспільному житті [2].

Опрацьовуючи Новий Державний стандарт початкової загальної освіти [3], зміст математичної освіти має бути спрямований на досягнення таких цілей:

- інтелектуальний розвиток учнів, формування видів мислення, характерних для математичної діяльності і необхідних людині для повноцінного життя у суспільстві;
- оволодіння прийомами математичної діяльності, які необхідні при вивченні суміжних предметів для продовження навчання та у практичній діяльності;
- формування уявлень про математику як форму опису і метод пізнання дійсності;
- виховання учнів у процесі навчання математики;
- формування позитивного ставлення та інтересу до математики.

Математичні компетентності складають основу для формування ключових компетентностей. Методика формування ключових компетентностей включає в себе 5 етапів:

1-й етап – мотиваційний.

Ефективними є методичні прийоми, які привертають мимовільну увагу учнів, формують у них позитивне емоційне ставлення до навчального матеріалу і внутрішню необхідність його пізнання. На цьому етапі учні повинні усвідомити, чому і навіщо їм потрібно вивчати дану тему, і зрозуміти основну навчальну мету роботи.

2-й етап – відкриття математичних знань.

На даному етапі вирішальне значення мають прийоми, які вимагають концентрації уваги, проведення самостійних досліджень, які стимулюють ріст пізнавальної необхідності.

3-й етап – формалізація знань.

Головна мета прийомів на цьому етапі – організація діяльності учнів, яка направлена на всебічне вивчення вже встановленого математичного факту, виконання навчальних дій за інструкцією вчителя або з коментуванням, на застосування аналітико-синтетичного методу розв'язання поставлених задач.

4-й етап – застосування математичних знань.

На цьому етапі використовуються завдання (проблеми), які розв'язуються у частково змінених умовах. Прийоми створення проблемних ситуацій на даному етапі повинні активізувати дослідницьку діяльність учнів і сприяти глибокому засвоєнню навчального матеріалу.

5-й етап – рефлексія діяльності на уроці.

Саме на цьому етапі учні приводять набуті математичні знання у систему, здійснюється управління самооцінкою учнів.

Формування ключових та предметних компетентностей молодших школярів – це складний процес, який охоплює зміст навчання, методи, форми організації навчальної діяльності, засоби навчання.

Отже, організовуючи діяльність учнів у навчанні математики на засадах компетентнісного підходу, потрібно використовувати компетентнісно зорієнтовані

задачі [4, с.26]. Це задачі, які діти мають розв'язати на основі свого життєвого досвіду, й такі, що дозволяють перевірити різноманітні уміння працювати з інформацією предметного змісту.

Список використаних джерел

1. Бібік Н. Компетентність і компетенції в результатах початкової освіти / Н. Бібік // Початкова школа. – 2010. – №9.
2. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи / За ред. О. В. Овчарук. – К.: К.І.С., – 2004 – С. 51-57.
3. Державний стандарт початкової загальної освіти. – К.: Постанова Кабінету міністрів України від 21.02.2018. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/59891/, вільний.
4. Онопрієнко О. Компетентісно зорієнтовані задачі як засіб формування математичної компетентності учнів. // Початкова школа. – 2013. – №3. – С. 26 - 27.

УДК 373.2:745/749

ЛЮБОЖАНИНА Б. А.,
МИКУЛІНА А. К.
Мукачівський державний університет, Україна

ОВОЛОДІННЯ ДІТЬМИ СЕРЕДНЬОЇ ГРУПИ ТЕХНІКОЮ АПЛІКАЦІЇ

Аплікація – один із улюблених дітьми видів образотворчої діяльності. Створення аплікації – складний процес, пов'язаний з умінням вирізати різноманітні форми предметів з кольорового паперу, розкласти їх на основі, встановлювати послідовність і взаємозв'язок об'єктів за законами композиційного і колірної ладу, акуратно наклеювати вирізані фігури на папір іншого кольору.

Діти середньої групи радіють яскравому кольоровому паперу, вдалому ритмічному розташуванню фігурок. Великий інтерес викликає у них техніка вирізування і наклеювання.

Специфіка аплікації дає дітям можливість активно засвоювати знання про будову предметів, їх величину і площинну форму, кольори, а також композицію. В аплікації є можливість пересувати вирізані елементи, порівнювати, накладати одні на інші. Це дозволяє швидко засвоювати композиційні знання і вміння, що важливо не тільки для створення сюжетних і декоративних аплікацій, але і для малювання [1].

Для створення аплікації необхідно проявити зусилля, трудові дії, оволодіти вміннями вирізувати, а також оволодіти навичками користуватися ножицями. Правильне оволодіння цими матеріалами або інструментами потребує великої витрати фізичних сил, трудових навиків. У дітей виховується вміння працювати, добиватися, отримувати бажаний результат [2].

Недостатній рівень розвитку технічних умінь гальмує роботу сприймання, скоує дитячу ініціативу, знижує якість результатів діяльності. Якщо дитина добре володіє прийомами вирізування та наклеювання аплікації на основу, увага її спрямована на створення різних по формі, величині, кольору зображень, що призводить до нових, оригінальних результатів, стимулює творче відношення до роботи. Це можливо тільки тоді, коли вихователь вміло регулює і використовує на

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>